

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Institutul pentru
Politici și Reforme
Europene

Analiza achizițiilor publice realizate de primăria orașului Șoldănești în anii 2019-2020

Autori: Fala Alexandru
Sava Tatiana

Ianuarie, 2021

Notă de limitare a responsabilității

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Informează, abilitază și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova”, care este implementat de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în calitate de partener principal, în consorțiu cu Fundația Konrad Adenauer (KAS, Germania), Centrul pentru Studii Est-Europene (CSEE, Lituania) și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și Fundației Konrad Adenauer.

CUPRINS

Cuprins	2
Introducere.....	3
1. Accesul la informații (transparența)	4
2. Desfășurarea procesului de achiziții.....	4
3. Concluzii și recomandări	4
ANEXE	6

INTRODUCERE

Achizițiile publice reprezintă o componentă fundamentală a procesului bugetar atât la central, cât și la nivel local. Conform *Legii nr. 131/2015 cu privire la achizițiile publice*¹, achiziția publică este „procurarea, prin intermediul unui contract de achiziții publice, de bunuri, de lucrări sau servicii de către una sau mai multe autorități contractante (APL în cazul de față) de la operatorii economici selectați de acestea, indiferent dacă bunurile, lucrările sau serviciile sânt destinate sau nu unui scop public”. În fond, prin procurarea de bunuri, servicii și lucrări prin achiziții reprezintă instrumentul prin care administrația publică își realizează misiunea sa.

În cadrul proiectului „*Informează, abilitază, și acționează! Societatea civilă pentru o mai bună guvernare bugetară în Moldova*” se acordă o atenție sporită achizițiilor publice, iar evaluarea acestora poate fi făcută din mai multe perspective. Unul dintre scopurile acestui exercițiu de analiză este de a evalua respectarea principiilor generale care stau la baza procesului de achiziție, și anume: transparența în organizarea achizițiilor, competiția între companii, și utilizarea eficientă a fondurilor publice.

În acest context, analiză dată prezintă principalele informații referitoare la achizițiile publice realizate de primăria orașului Șoldănești în anii 2019-2020. Totodată, studiul vine cu anumite recomandări menite să ajute autoritatea locală în eficientizarea procesului de achiziții publice.

¹ Legea privind achizițiile publice nr.131/2015,
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113104&lang=ro

1. ACCESUL LA INFORMAȚII (TRANSPARENȚA)

Primăria orașului Șoldănești utilizează pagina web: <https://primariasoldanesti.md/> pentru publicarea informațiilor de interes public. Deși pe site este o rubrică dedicată achizițiilor publice (navigare în următoarea consecutivitate: „Transparență → Achiziții publice”) pe pagina web nu este plasată nici o informație despre achiziții. Singura modalitate de informare a cetățenilor despre achizițiile publice efectuate este accesarea surselor de date externe, de exemplu <https://tender.gov.md/ro>.

2. DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE ACHIZIȚII

Pe parcursul anilor 2019-2020 prin intermediul platformei MTender au fost încheiate contracte de achiziții în valoare de 3,9 mil. lei. Achizițiile au fost realizate prin 17 proceduri: 5 cereri ofertei de prețuri (contracte în valoare de 2,6 mil. lei) și 12 negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare (contracte în valoare de 1,3 mil. lei). Doar o procedură de ofertă a cererilor de preț, ce a rezultat într-un contract încheiat în sumă de 492,6 mii lei, a fost destinat procurării de lucrări, iar restul achizițiilor au vizat procurarea de bunuri (3,4 mil. lei).

Din 16 proceduri de achiziții de bunuri, 12 au fost destinate procurării produselor alimentare pentru grădinițe (contracte în valoare de peste 3 mil. lei). Procurarea produselor alimentare s-a realizat prin 4 proceduri de oferte a cererilor de prețuri (în consecință au fost atribuite contracte în sumă de 2,1 mil. lei) și prin 8 proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a anunțului de participare (în rezultat au fost atribuite 8 contracte în valoare de 970,5 mii lei). Din aceste 8 proceduri 5 au fost câștigate de aceeași firmă, care trebuie să furnizeze bunuri în valoare de 593,4 mii lei (61% din valoarea contractelor de achiziții de produse alimentare realizate prin negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare). Aceeași firmă a mai câștigat și concursul aferent unei achiziții realizate prin cererea ofertei de prețuri. Acest fapt ridică semne de întrebare privind asigurarea condițiilor de participare competitivă la concursurile de achiziții publice.

3. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Asigurarea transparenței achizițiilor publice reprezintă un aspect care trebuie îmbunătățit esențial în activitatea primăriei orașului Șoldănești. Pagina web a primăriei nu dispune de nici o informație referitoare la achizițiile publice. O posibilitate de a afla situația achizițiilor publice se referă la accesarea unor surse externe, de exemplu: <https://mtender.gov.md/>, însă și informația de pe <https://mtender.gov.md/> este prezentată într-un mod dispersat, fapt ce face mai dificilă operarea cu datele prezentate.

Totodată, în cazul primăriei Șoldănești există și semne de întrebare privind asigurarea unei competiții în cazul participării la concursurile de achiziții publice. Astfel, dacă în cazul procedurilor de cerere a ofertelor de preț se atestă un anumit nivel de concurență (la procedură aplică mai multe companii, iar la un lot în mediu revin 3,6 oferte), atunci în cazul negocierilor fără publicarea prealabilă a anunțurilor de participare situația este diferită. În primul rând, acest tip de proceduri, nu implică, de facto, concurența ofertelor. În al doilea

rând, trezește suspiciuni faptul că doar o singură firmă câștigă jumătate din procedurile de achiziție a produselor alimentare pentru grădinițe (6 din 12 proceduri).

În vederea eliminării lacunelor depistate în procesului de achiziții publice, ar fi bine realizarea următoarelor acțiuni:

- Plasarea pe pagina web a primărie a informațiilor aferente procesului de achiziții publice: planuri de achiziții, anunțurile de intenții, date despre atribuirea contractelor, rapoarte de monitorizare a executării contractelor de achiziții, etc.;
- Plasarea pe pagina web a linkurilor de redirectionare către platformele de licitații on-line (de exemplu un link la <https://mtender.gov.md/>);
- Întocmirea rapoartelor anuale privind realizarea achizițiilor publice, inclusiv a contractelor de mică valoare. În aceste rapoarte ar trebui de inclus informații exhaustive despre achiziții;
- Un rol separat trebuie acordat faptului că pe paginile web a primăriilor datele să fie prezentate în format deschis și editabil (de exemplu în Word sau Excel).

ANEXE
ANEXA 1
Informații privind contractele de achiziții publice încheiate în 2019-2020

Denumirea contractului	Data semnării contractului	Tipul	Procedura	Loturi, total	Loturi de succes	Valoarea estimată a contractului, lei	Valoarea estimată a loturilor de succes, lei	Valoarea finală a loturilor de succes, lei	Oferte pe loturi de succes
Procurarea tehnicii de calcul	21,01,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	13000	13000	13000	1
Produse alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăriei Șoldănești pentru prima jumătate a anului 2019	24,01,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	111329,9	111329,9	111329,9	1
Produse alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăriei Șoldănești pentru prima jumătate a anului 2019	24,01,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	217056,9	217056,9	217056,9	1
Produse alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăriei Șoldănești pentru prima jumătate a anului 2019	24,01,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	149994	149994	149994	1
Procurarea produselor alimentare pentru grădinițele subordonate primăriei Șoldănești	17,02,2020	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	13	12	300200	300200	572760,8	31

Procurarea produselor alimentare pentru grădinițele din orașul Șoldănești subordonate Primăriei Șoldănești	13,03,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	10	6	233955	146805	158228,8	6
Produse alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăriei Șoldănești pentru prima jumătate a anului 2019	13,03,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	148166,8	148166,8	148166,8	1
Procurarea produselor alimentare pentru grădinițele din or, Șoldănești	14,03,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	1	1	148166,8	148166,8	148166,8	1
Procurarea produselor alimentare pentru grădinițele din or, Șoldănești	19,03,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	1	1	10062	10062	10062	1
Produse alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăriei Șoldănești pentru prima jumătate a anului 2019	19,03,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	152732,8	152732,8	148166,8	1
Produse alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăriei Șoldănești pentru prima jumătate a anului 2019	11,04,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	1	1	37527,4	37527,4	37527,4	1
Echipament pentru terenul de joaca	23,05,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	1	1	34000	34000	34000	1

Echipament pentru terenul de joaca	27,05,2019	Bunuri	Negocieri fără publicarea prealabilă a anunțului de participare	1	1	34000	34000	34000	1
Reabilitarea anvelopei clădirii grădiniței-creșă „Andrieș,, din or, Șoldănești	17,06,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	1	1	284883	284883	284883	1
Procurarea produselor alimentare pentru alimentarea copiilor din grădinițele subordonate Primăria Șoldănești, sim, II a, 2020	28,07,2020	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	25	25	798400	798400	712217,2	67
Procurarea produselor alimentare pentru grădinițele subordonate primăriei Șoldănești	9,08,2019	Bunuri	Cerere Oferte de Prețuri	31	27	711210	699150	630073,6	53
Lucrări de reparație a străzilor pietruite din or, Șoldănești		Lucrări	Cerere Oferte de Prețuri	1	1	589500	589500	492627,9	7

Sursa: elaborat de autori în baza informației preluate de pe <https://mtender.gov.md/>.